

Jernej Županič
BEHEMOT

Nič ni zares, vse je zaigrano, premišlja Manon in ve, da bi bilo bolje, če ne bi premišljevala. Njeno stanovanje je v hiši z notranjim dvoriščem, ozkim, tesnim. Ona je dneve in dneve tesnobna v tesnem stanovanju. To niso prijetni časi. Manon se prostituira v svojem stanovanju, kamor ji zvodnik pošilja stranke in kamor jo pride vsakih nekaj dni ali tednov pogledat, preverit. Zvodnik ne vidi razlike med resničnim in lažnim prostituiranjem, in morda res ni razlike.

Manon se pretvarja. Manon si v prostih urah, ki jih je v dnevu dovolj, kuha v drobni kuhinjici ali bere za majhno, tesno mizo v kotu z mizo. Edino ogledalo v stanovanju je v kopalnici, ki je majhna. Tesno ji je, se zaveda, ampak kaj pa naj bo drugega ženski, ki tako živi. Dopusti si to tesnobo, ker je od nje pričakovana, po drugi strani pa se zaveda, da bi jo občutila tudi brez teh pričakovanj.

Zvodnik na ulici ne uporablja svojega imena, temveč vzdevek, tudi Manon ga kliče po vzdevku, vzdevek bi se lahko prevedlo kot Velik ali Veliki. Manon ne ve, ali se to nanaša na njegovo postavo, ki je velika in postavna, Veliki – to je v Manoninem maternem jeziku neroden vzdevek, nič posrečen – ima široka ramena in je visok in močan, ali na njegov penis, ki je menda velik, tako vsaj pravijo punce, ki se ne pretvarjajo, ki se nimajo za kaj pretvarjati, ko se z njimi pogovarja, pravijo Manon, ki se v vsaki interakciji z njimi pretvarja in ji je zaradi tega še bolj tesnobno,

kot bi ji bilo, če bi se prostituirala zares, in je zaradi te dodatne tesnobe njena igra še toliko boljša. Ona sama ni nikoli videla zvodnikovega penisa, tega ji ni bilo treba, nobene iniciacije ali službenega razgovora ji ni bilo treba, to je stvar iz filmov in knjig, in od kod naj bi torej to vedele druge punce, od kod torej ta fama o tej batini.

Manon za mizo bere knjige, v katerih se ljudje delajo, da so nekaj drugega, kot so v resnici. Prebere resnično zgodbo o moškem, ki se pred družino pretvarja, da je zdravnik, in se vsak dan vozi v svojo neobstoječo zdravniško službo v nekem drugem mestu, potuje po neresničnih konferencah, opravlja neresnične operacije ter si, v resnici brezposeln, sposoja vedno več denarja, dokler se vse skupaj ne sesuje in moški v tisti hlastni paniki, ki jo Manon dobro pozna, iz sanj in iz življenja, pobije svojo družino, vse, vključno z otroki, in tu se zgodba konča, konča z njegovim poskusom samomora, in Manon tak konec dobro razume, kako pa bi bilo lahko drugače.

To je dobra zgodba, premišlja Manon, ko lista, zgodba, ki jo je enostavno povzeti v nekaj stavkih, takšne so dobre zgodbe, moja zgodba pa je slaba.

Preveč neznank, preveč zmedenih motivacij, se zaveda.

Stranke prihajajo in odhajajo, nič posebnega.

Punce, ki se oglasijo kdaj pri njej, »punce«, kot pravijo druga drugi, povohljajo po njenem stanovanju, ko ne gleda, pretaknejo tu šal in tam revije, in pokomentirajo, da ni nič posebnega. Manonino stanovanje gleda na dvorišče, nikamor drugam. Dvori-

šče je ozko, zanemarjeno, nihče ga nima za svojega. Punce sedijo, vsaka posebej pride, kajti stanovanje je premajhno za več ljudi, za Manonino mizo in kadijo, ugašajo cigarete v pepelniku na sredi mize, ki ga Manon, ki puncam sedi nasproti, vsake toliko časa sprazni, in komentirajo Manonino življenje, njeno situacijo.

Še kar dobro, pravijo. Nič posebnega. Manon jim pove o svojih zanimivejših strankah in one njej o svojih, njihove stranke so resnične in resnične so tudi njihove zgodbe, medtem ko so Manonine lažne, kot je lažna ona sama.

Manon svoje zgodbe prilagaja njihovim, svoje vedenje njihovemu. Punce dobro ali slabo opazujejo. Manon ve, da vse rade govorijo, se podreja tej njihovi želji po govorjenju. Preglasno in prepogosto se smeji, da bi jih s tem opogumila k nadaljevanju v nedogled. Prepogosto izraža navdušenje, fascinacijo. Kakšna punca jo ob tem pogleda postrani, stavek se ji zatakne, a potem vedno nadaljuje, kot da ni nič. Manon se dela, da ničesar ne opazi, in to pretvarjanje je nalezljivo.

Včasih skupaj obedujejo. Manon tistim, ki jedo, včasih kaj skuha, kaj majhnega, neopaznega, to je vloga, ki ji je všeč, ker lahko ob njej pozabi na drugo vlogo. Punce brskajo po krožniku, ne smem preveč, saj več, postava. To je važno.

Manonina postava je jedro njenega vztrajanja v tej vlogi. Ona bolje od nje same ve, kaj je resnično in kaj lažno, drugače se odziva na laž. Kadar se Manon izgubi, jo telo potegne nazaj ven. Telo je obešalnik, za

oblačila. Še za kaj drugega, pomisli, ko zapira kako knjigo. Preveč bereš, bolje pospravljaj te knjige, pravi njen zvodnik, kadar je na obisku. Si nisi mogla najti česa boljšega? Veliki ni slab, samo pokvarjen.

Stranke niso ne lepe ne grde, so samo sredstvo. So same lažne, skupek prhkkih značilnosti in gest in manir, ki se sesuva v nič.

Kadar je stranka nasilna, Manon pobegne skozi vrata stanovanja, si spotoma navleče kaj, kar leži po tleh ali visi pri vratih, in stranko zaklene noter. Stranka razbija po vratih, gleda skozi okno in si ne upa skočiti iz četrtega nadstropja, to je pameten strah, premeten strah, ki ve, kam se mora usmeriti in kje končati. Stranka opazuje vrvi za perilo, ki so napete pred nekaterimi drugimi okni, ne pa tudi pred Manoninim, in premišlja, ali bi se lahko z njimi, po njih, kako spustila na tla, hitro se zave, da je šla predaleč, ne razmišlja več o škodovanju Manon, le še o pobe- gu, ampak vrata so trdna in zaklenjena. Manon se ustopi na podestu ali se skrije v omaro za metle v pritličju in pokliče zvodnika, nikogar ni na stopniš- ču, ostali stanovalci hiše ostajajo v svojih stano- vanjih. Zvodnik pride takoj, vsakokrat takoj, nekje blizu živi ali pa je ves čas v svojem rajonu, pride sam ali v spremstvu še nekega moškega, ki ga Manon ne pozna, a ga iz incidenta v incident bolj spoznava, ta moški je morda tudi sam zvodnik, ali se zvodni- ki družijo z zvodniki, se sprašuje Manon, ko pride, ima Veliki za pasom pištolo in v roki železno palico, Manon mu da ključne stanovanja, Veliki stopi noter in s palico prebuta stranko. Manon je to v zadošče-

nje, ni nad tem. Ne prenese, da bi bil v tej predstavi resničen samo njen strah. Ko zasliši krike, se vrne v stanovanje, gleda Velikega, ki je res velik, vsakokrat večji od nasilne stranke. Ne gleda ga in ne posluša. Veliki stranki, ki leži na tleh krvava, z železno palico včasih polomi prste. Manon gleda s kotičkom očesa. Stopa po stanovanju in se obrača stran in nadaljuje svoje tesno življenje, morda si kuha kavo, ki jo bo ponudila tudi Velikemu, morda se hodi urejat pred ogledalo. Resnično je samo tisto, kar se zadre globoko, in tako mora biti. Resnični so polomljeni prsti. Manon sedi za mizo s kadečo se kavo. Zvodnik brca stranko v glavo, zadržano, profesionalno, toliko, da ji zlomi nos, če ni že zlomljen.

Veliki ni neumen, samo čuden in velik in močan. Manon se zdi, da nekaj ve. Če jo bo kdo prebral, jo bo on, razmišlja, ko sedi za mizo pred to kavo, črno, dobro sladkano, ali pa jo je nemara že, pa mu je vseeno.

Veliki ve, kaj naredi vtis na punce ali kaj naredi vtis na Manon; stranko zvleče za mizo, jo posadi na stol nasproti njej in se z njo pogovarja, ji pojasni pogoje storitev, ji pojasni svoj in njen in Manonin položaj. Stranka kima, Manon pije kavo, umirjeno. Veliki govori tiho in sosedje nikoli ne pokličejo policije. Stranko prime za lase, preplete prste s temi cenenimi lasmi, prhkimi, in se prijazno pogovarja, jo trešči s palico po zobeh, se še naprej pogovarja.

Stranka izpljune dva ali tri zobe, včasih več. Manon je ne gleda, samo te zobe na mizici.

Potem ko Veliki stranko potisne skozi vrata stanovanja, se usede nazaj in spi je kavo in prijazno meri Manon, češ. Manon gleda skozenj, vsaka punca najbrž tako gleda skozenj, si misli.

Ko odide tudi Veliki, pospravi. Z mokro krpo dobro pobriše kri s tal in mize, pospravi zobe. Ob mizico nastavi roko in jih pomete vanjo, vrže jih med organske odpadke.

Dopusti si gnus in zadoščenje, in to zadoščenje je nekaj pošastnega. Želi si, da ga ne bi čutila, a si ne more kaj. Če mora biti karkoli resnično, si reče, naj bo tudi to.

Po nasilnih strankah in obiskih Velikega se sestavlja. Postavi se pred edino ogledalo v stanovanju, pred ogledalo v kopalnici, in se gleda, dokler se ne vidi več in vidi le še fikcijo. Dekle, žensko, ki je pravkar prišla v mesto, iščoč lepšo, a ne drugačno prihodnost, in spoznala zvodnika, o katerem se govori, da dobro skrbi za svoje punce. Dekle iz Vzhodne Evrope, ki si je spremenilo ime in prišlo sem v nekaj mesecih zaslužiti za nekaj let brezdelja ali študija v domovini, v tistih depresivnih krajih, iz katerih vsi bežijo.

Manon mora z dobrim delom sebe verjeti svoji vlogi, sicer je ne more uspešno igrati. Punce ničesar ne sumijo, Veliki morda sumi, a četudi, zanj to ničesar ne spremeni.

Manon ni pri policiji, ni undercover, to je jasno vsakomur, ki jo vidi, in to je jasno tudi njej sami.

Njeno stanovanje je ozko in dolgo, v eni sami črti se izteguje od vhodnih vrat s podesta notranjega stopnišča k enemu samemu oknu, ki gleda na dvorišče.

Stanovanje je visoko, v četrtem nadstropju, in okno gleda na jug, zato sta vedno temačni le kuhinjica in kopalnica, ki se brez oken gneteta na vhodni strani. Miza, za katero Manon je kosila in večerje in za katero ponavadi bere, je pod oknom. Knjige ležijo na mizi brez reda. Odložene so, kamor so bile odložene. Drugo se nabira drugod po stanovanju, bliže vhodu.

Manon o stanovanju nima mnenja, njegova prebivalca je, ono je njeno okolje, stroj za bivanje. Ničesar ni prinesla vanj in ničesar ne bo iz njega odnesla. Nima ga ne rada ne nerada.

Zgodbe o ženski z istim imenom, kot je njeno, in istim poklicem še ni prebrala, tako starih knjig ne more brati.

Na njej sami ni ničesar zelo starega, a tudi ničesar, kar bi bilo povsem novo, in to prenaša na svoje stanovanje. Stanovanje ni izrabljeno, zdrajsano do neprepoznavnosti, ampak stranke in čas vanj počasi vnašajo entropijo. Reči se nabirajo.

Manon ni depresivna, samo tesnobna, ampak to je normalno. Entropija napreduje nezadržno, kot vedno in povsod, to je normalno.

Stranke so hudiči.

Ampak znosni.

Manon se pretvarja, da se prostituira, in lažni denar skriva za odstopljeno parketno letvico in se zaveda, da bi ga zvodnik ali kdorkoli drug, ki bi si s tem dal opravka, odkril v nekaj minutah.

Denar ni pomemben, pomembno je to življenje, denar je zgolj njegovo sredstvo.

Manon za mizo, na kateri leži odrinjen krožnik hrane, ki je ni pojedla, ker, saj veš, postava, tudi njena postava je pomembna, bere knjige, v katerih ljudje skrivajo reči na nepričakovana, kontraintuitivna mesta in v katerih nekateri na ta mesta skrivajo same sebe. V neki zgodbi je v hiši, veliki hiši, kakršne Manon nima, manjša replika taiste hiše, in v njej še manjša in še manjša in tako naprej. V neki drugi zgodbi pismo, ki ga junak išče, uokvirjeno visi na steni. To je ona, ta oseba in hkrati iskano pismo.

Manon gre po mestu, sprehaja se po sivih pločnikih, vsi pločniki so sivi. Redko gre ven, ne vsak dan. Pločniki so mokri od dežja prejšnjega dne, z drevja po parkih curlja. Hodi neopazno. Kot vsaka punca, ki ne išče strank, se na ulici dela, da je nekdo drug, torej je lahko ona sama, ampak to je nevarno, ampak to je v redu. Hodi z zadržanim korakom, ženiranim, težkim, ženska med drugimi ženskami, ki jim je neprijetno.

Deževalo je, zdaj pa ne dežuje več, vseeno ima s seboj zločljiv dežnik, napoved je slaba. V trgovino gre. Včasih ji kakšna punca kaj prinese, s tržnice ali iz trgovine. Zdaj gre v trgovino.

Semaforji so videti kot skozi dež, brlijo, njihove barve so komaj razločne.

Ko gre na nekem križišču mimo ene svojih punc, ji samo rahlo pokima, nič se ne ustavi, da bi se pogovarjala, vse ostane v stanovanju. To ni nič nenavadnega, iz tega se ne rodi nobena zamera.

Tako gre to, pomisli Manon in enakomerno stopa po pločniku naprej. Punca nima prepoznavnega imena ali obraza, tudi Manon ga nima, vsaj zase ne.

Redko se gleda v ogledalo, pred njim se le kalibrira. Bakrene prstane ima na rokah, kaj ji pomenijo?

V trgovino, kjer nakupi stvari, stopi previdno, pogleda levo in desno, levo so blagajne, štiri, dve delata, dve sta prazni, na obeh blagajnah, ki delata, sta blagajničarki, ženski v uniformah korporacije in z lasmi, spetimi v figo pod uniformnim pokrivalom, avbo. Manon jima njunega dela ne zavida. V trgovino vstopi skozi vhod na desni, odrine vratca, ki ločijo notranjost od zunanosti, prostor od predprostora. Med policami ve, kaj išče. Ne potrebuje seznamov, vse ima v glavi. Živila, nujni higienski izdelki, pripomočki. Čistila, vece papir. Nekaj malega alkohola, za goste ali gostje. Z vozičkom gre med policami. Ozka je in ne bi se ji bilo treba umikati, a se vseeno umika. Ljudje s psi morajo pse pustiti pred trgovino, tako nekoč nekega psa ukradejo. Ko je zdaj prišla v trgovino, je bil pred njo parkiran črn pes, ki je drgetal.

Pes, ki so ga ukradli, je izgledal rodovniški, Manon se ne spomni več pasme, ampak lep pes, psa se spomni.

Manon nikoli ne drgeta oziroma drgeta samo takrat, ko se v drhtavico prisili z močjo volje.

Na dvorišču hiše, v kateri živi Manon, živi maček ali mačka, ki jo stanovalci kličejo po imenu, ki bi prevedeno v Manonin materni jezik pomenilo nekaj takega kot Tačka, to je za mačko smiselno in pogosto ime.

Mačka pozna vse stanovalce in se jim dobrika, tudi Manon, ko kdaj stopi na zaraščeno dvorišče. Vsi stanovalci jo imajo radi, mačko, niti enega ni v vsej hiši, ki je ne bi imel rad. Mačke Tačke.

Manon se od doma spomni sosedov, ki so sovražili mačke, a tisto so drugi kraji in časi.

Po trgovini rovarijo neki otroci, štirje, preganjajo se med policami in vreščijo, nekakšni mestici ali mulati. Eden švigne mimo nje, ko potiska voziček mimo polic z igračami, drugi se skriva nekje na drugi strani, njihova mama je s svojim vozičkom nekje drugje. Manon pomisli, da bi kateremu, ko bi šel mimo nje, z roko razmršila črne lase, a tega ne stori.

Na policah nabere vse, kar potrebuje. Ko stoji pri blagajni in blagajničarka hitro čekira reči, ki jih je nakupila, nevtralnno kombinacijo reči, pomisli, v mislih jih kombinira po vrsti, kakor jih blagajničarka jemlje s traku, jogurt s kruhom, kruh z jabolki, jabolka z bananami, banane s kumarami, kumare s porom, tu je zdaj kup zelenjave, te kombinacije so nezanimive, potem čebula z arašidi, arašidi s kavo, kava z omako za testenine v kozarcu, in tako naprej, nič vpadljivega, premišlja Manon in hkrati pripravlja denar, oboje hkrati, ko stoji pri blagajni, so mali mulati s svojo mamu pri sosednji. Prosijo jo za sladkarije, ki so na policah ob blagajni, mama odkimava, ne zdijo se ji razvajeni, samo razpuščeni. Njihova mama je nekaj najbolj neopaznega, srednje barve, srednje postave, srednjega vedenja. Manon si želi, da bi bila lahko tako neopazna, tako vtkana v mesto, a svojega telesa ne more spremeniti.

Z dvema polnima vrečama, po eno v vsaki roki, nato domov.

Manon ni visoka, a je dovolj ozka, da izgleda visoko. Njeni udi so podaljški njenih čutov, teleskopski, in se tako tudi obnašajo, sploh ko hodi zunaj po ulici. Zunaj jo preklasto nese sem in tja po pločniku, kot veter smeti in odpadlo listje.

Dež, ki je padel včeraj in ponoči, se bo jutri ponovil, zmočil jo bo, če bo šla ven brez dežnika.

Ne bo šla.

V teh nevtralnih oblačilih je kot dežnik, ki tiči v prevelikem stojalu in opleta s svojim nepremočljivim materialom.

Nepremočljiva je.

Če jo dež zmoči, se sleče in je spodaj suha, znotraj je vedno suha. Znotraj: tukaj. V tem stanovanju in tu notri. Stanovanje je suho, streha hiše je nova, čeprav je hiša sama slabo vzdrževana in slabo situirana. Sami najemniki, skoraj sami, tak okoliš je to. Manon stanodajalca komaj pozna, nikoli ne pride pogledat; če kdo pride, pridejo obrtniki, ki tu in tam, poredko, kaj popravijo.

Mačka je njegova, je nekoč rekla gospa iz stanovanja pod njenim, ampak Manon tega ne verjame. Toliko je že stara, da ne verjame vsega.

Ko pride Arsinoa, Manon že kuha, na veliki, težki deski, skoraj pretežki in preveliki za njeno lahko telo in njeno malo stanovanje, z velikim nožem, ki ga je bila ravno dala nabrusit ključavničarju, lahkotno seklja zelenjavo, hitro in zanesljivo, z drobnimi, enakomernimi krožnimi gibi zapestja, komolca in ramena,

ki se zlagajo v lovcasto ritmično kroženje, izpod katerega se siplje nasekljana zelenjava.

Arsinoa je punca, to ni njeno pravo ime, Manon njeno pravo ime pozna, a jo iz vljudnosti naziva z lažnim. Arsinoa pride po stopnicah, za njo dvoriščna mačka, ki ne bi smela biti notri, kdo jo je spustil noter? vpraša Manon in Arsinoa skomigne, pridi, peljala te bom nazaj dol, reče mački, toda mačka se ovija Arsinoi okrog nog, in potem še njej, Manon, okrog berglastih nog. Ko naredi par korakov dol po stopnicah, se mačka drgne ob Arsinoo in se ne gane, prede in se ne gane. Manon obupa, se vrne gor, pridi, jo vzame v naročje, mačka se stoično nese, kar pojdi noter, pomešaj malo, prosim, reče Arsinoi in mačko nese v pritličje, kjer odpre dvoriščna vrata in jo vrže na dvorišče. Hiša je brez dvigala.

Arsinoa v kuhinjici meša.

Pri kosilu se pogovarjata.

Stranke imajo Manon rade zaradi njenega lepega obraza, tako ji vsaj pravijo, obraza, s katerim se je rodila, a si ga nekoliko tudi izmislila, naredila. Obraza, ki ga neguje profesionalno, nonšalantno. Arsinoo imajo rade iz drugih razlogov, Manon ne ve, katerih, in ne sprašuje, Arsinoa pa o tem ne pripoveduje.

Manon je v postelji s svojimi udi kot hobotnica, kar je večini strank všeč, druge pa, pravi Veliki, hočejo več mesa.

Manon ne je mesa in ni meso, dela se, da je kos mesa, v resnici pa je kos kamna, z največjim trdom obdelan.

Punce moramo držati skupaj, si izmenjujeta floskule, in je v tej izmenjavi vseeno nekaj, kar Manon iz tedna v teden potrebuje. Utrjevanje tovarištva, ki je toliko dragocenejše, kolikor bolj je lažno.

Arsinoa, Svetlana, Kitty in še nekaj drugih.

Moški v tem kontekstu nimajo imen, kvečjemu vzdevke. V knjigah, ki jih bere Manon, so moški skoraj vedno poimenovani, ženske včasih ne.

Ko premišlja o knjigah, je pri svoji stvari: pri izmišljenih zgodbah, ki so izmišljene, tudi če so resnične. Na policah jih ima malo, ker je v stanovanju malo polic; sproti jih jemlje iz knjižnice in jih vrača, v stanovanju zanje ni prostora.

To pove Arsinoi, ta reče, da sama nikoli ne bere. Manon skomigne, se potegne nazaj.

Zavesa so široko odgrnjene in okno je odprto, da je notri svetlo, ampak že se pripravlja k dežju. Dan, ko gre Manon v trgovino, je dan za dež in dan, ko nima strank. Tu veliko dežuje. Strank je veliko. Punce hodijo rade skupaj ven, a praviloma niso proste na isti dan. Manon ne gre nikoli zraven, a se zaveda, da bi bilo morda dobro, če bi šla.

Po kosilu si skuhata kavo, Arsinoa natoči vodo v lonček in jo postavi na plin. Tako kuhajo kavo v Manonini domovini, tu ne, toda Arsinoa je bila že nekajkrat na obisku in ve, kaj mora storiti. O domu se ne pogovarjata. O domu se ne pogovarjajo, kar Manon ustreza, očitno pa ustreza vsem, to je obče mesto, v katerega se s svojo nezgodbo lepo ugnezdi. Včasih si delijo recepte; v karieri, ki so si jo izbrale ali bile vanjo prisiljene ali karkoli vmes, kot pravi Arsinoa,

je domačnost varen pristan in recepti so poleg doma tisto najbolj domačno. Manon rada kuha ali pa se pretvarja, da rada kuha.

Postavlja se ob bok ostalim, ena od njih je. Nekatere štrikajo, šivajo, Arsinoa stanuje v dvosobnem stanovanju in ima v dnevni sobi šivalni stroj, Manon je bila na obisku samo enkrat.

Golobi na polici vonjajo kavo, se zbirajo, tacajo. Manon se nagne skozi okno, medtem ko se lonček kave hladi na ugasnjem štedilniku in je Arsinoa na stranišču, medtem ko se usedline posedajo, usedajo, na dno lončka, piskrčka, in spodaj, daleč, komaj razloči mačko, katere ime pomeni taca ali šapa ali Taca ali Šapa. Nikoli je ne kliče s pomanjševalnicami. Mačka je velikanska, tigrasta pošast, polna hrane, ki ji jo daje cela hiša. Dobro bi bilo, če bi se kdo pobrigal za njeno zdravje, pomisli Manon.

Arsinoa pride s stranišča, roke si odsotno obriše v kavbojke, sede za mizo, si pusti natočiti. Si kdaj razmišljala, kaj boš potem? jo vpraša, ampak Manon na to vprašanje nima pravega odgovora, ker ne bo nikakršnega potem, a mora vseeno nekaj reči, isto, kar je povedala že ostalim.

O tem včasih govorijo, a redko pridejo dlje od flokul, opravičil.

Manon odgovori, da bo šla študirat, to je dober odgovor. Lahko bi rekla ekonomijo ali fiziko ali književnost, a ne reče, njen odgovor zadošča.

Arsinoa ni nikoli nameravala študirati. Jaz sem bolj za družino, reče.

Arsinoa ni kot Manon in Manon ni kot Arsinoa. Vseeno sedita, tesno skupaj, za mizico, komaj dovolj veliko za dva, dve, in se pogovarjata, ne da bi jima bilo neprijetno.

Manon se vsakokrat naredi pravnjho, to zna. Se prilagoditi, pomanjšati, razkropiti, povečati. Njene roke in noge, ki so lahko prekle, ki odganjajo moške, lahko postanejo mojstrsko spleteno gnezdo za tuja čustva.

Kadar Manon v prostem času med strankami, in prostega časa je precej, ne bere, včasih z daljnogledom na očeh sedi pred oknom, dovolj daleč znotraj, da se je od zunaj ne vidi, malce zakrita za zaveso, in gleda v katero od stanovanj, v katera se z njenega položaja dovolj dobro vidi, stanovanj na nasprotni strani dvorišča, v njenem nadstropju in enem niže, vhodi v ta stanovanja, te hiše, so z druge ulice, po kateri Manon redko hodi, po kateri se nikamor ne pride. Dvorišče je majhno, ozko, čezenj se dobro vidi, le steklo, odsev na njem, je dostikrat ne spusti naprej. O ljudeh in njihovih željah in navadah in pričakovanjih se Manon uči pri sami sebi, pri svojih puncah, pri ljudeh v stanovanjih nasproti in iz knjig. Življenja ljudi v stanovanjih na drugi strani dvorišča so najbolj neposredna, najmanj mediirana, to so ljudje, ki ne vedo, da so opazovani, medtem ko pri puncah Manon razbira strategije prikrivanja in obrambne mehanizme, vsi smo mehanizmi, premišlja, ko opazuje na dnu posode dvorišča drobno mačko, ki se komaj razločljivo, mačje, počasi premika naokrog, se tu in tam ustavi, na videz naključno – najbrž lovi

kako žival, ptiča ali podgano, pomisli Manon, ki je od tu ne morem videti –, kot mehanizem, avtomat, vsi smo mehanizmi, vsi so mehanizmi razen mene, ki nisem, ki sem mehanizem za pretvarjanje, orodje višjega cilja, razmišlja, medtem ko Arsinoa vstane in si gre dotočit kavo. Opazovani ljudje v stanovanjih nasproti živijo nezanimiva življenja in ne vedo, da so opazovani, njihova življenja so zanje čista površina. Po njih ve, da mora biti tudi sama v svojem bistvu dolgočasna.

Te punce in ljudje, ki se jim pritikajo, so ravno pravšnji: nihče ne govori o svoji preteklosti, o davnih dneh svojih življenjskih zgodb, temveč le o najbolj recentnem, o prejšnjem tednu, taki ali drugačni stranki, in teh zgodb ima vse polno tudi Manon, ter o sedanjosti in prihodnosti. Včeraj me je hotela stranka v rit, pa nisem pustila, danes pijem kavo s kolegico Manon ali Arsinoo, jutri bom šla na zajtrk v bližnjo kavarno ali zvečer v kino.

Iz sebe se ne nauči na koncu koncev ničesar, kar bi morala pričakovati.

Stavba, v kateri živi, propada, in Manon ima občutek, da tudi sama propada, in goji ta občutek in ga pred strankami in puncami zakriva z ličili in dobro higieno.

Medtem ko si Arsinoa doliva kavo, Manon mačka na dvorišču daleč spodaj izgine z oči, svoje tace ali šape odnese drugam. Ko bom prišla dol, bo morda na pragu dvoriščnih vrat mrtev ptič ali mrtva podgana, zakaj bi torej hodila z Arsinoo dol, pomisli.

Punce druga drugo redko obrekujejo, raje stranke, Manon se temu prilagaja.

Pred kratkim je prišla k njej stranka, ki jo je hotela snemati, pripoveduje Arsinoi. Stranka je bila vljudna, higiensko sprejemljiva, pravi, toda ko sta se usedla na posteljo in se pričela pogovarjati ali pogajati o storitvah, je stranka predlagala snemanje videa in na nočno omarico položila kamerico, prav kamera je bila, ne telefon, in majhen trinožnik ter to sestavila in pokazala Manon. Manon je poškilila v okular, zakrilila s kamero naokrog, preverila avtofokus, kamero usmerila v obraz stranke, ne neprijeten, nekako dolg, dolginast. Žal mi je, ampak tega ne morem sprejeti, je rekla stranki, pripoveduje Arsinoi (zakaj ne? vpraša Arsinoa, na kar Manon skomigne in govori naprej), ampak stranka ni odnehala. Vljudno jo je prepričevala, vedno bolj vljudno, oba sta bila še vedno oblečena, še vedno se ni nič zgodilo, Manon je vstala s postelje, se malo odmaknila od stranke z dolgim nosom in dolgim obrazom, *why the long face?*, vstavi zdaj v pripoved repliko, ki je takrat ni izrekla, to je iz nekega vica, se spomni, to so ostaline njene preteklosti, ki jo v vsakem trenutku, ko se je zave, že pometa pod preprogo, v tem stanovanju je ena sama preproga, pred posteljo, cenjen, a ne nelep tepih iz Ikee, in pod njo je pometenega že dovolj, da bog ne daj, da bi jo kdo kdaj privzdignil, ne, niti ti ne, Arsinoa, pomisli Manon. *Why the long face?* ponovi Arsinoa in se ploskne po kolenih. Sedita za mizo, Arsinoa kadi, Manon ne. Pepelnik na mizi je namenjen le obiskom, skoraj vse punce kadijo. Stranka

je torej stegnila surlo, nadaljuje, ampak bolj ko jo je stegovala, bolj vljudna je bila, skoraj že neznosno vljudna, in bolj ko se je Manon odmikala od nje, bolj se je tudi sama stranka odmikala od Manon, tako se je Manon sprva presedla na drugo stran postelje, stranka pa je vstala in se usedla na stol za mizo pod oknom, na ta isti stol, na katerem sedi zdaj Arsinoa, tako sta sedela in se pogajala, za Manon to niso bila pogajanja, samo brezkompromisno vztrajanje, kajti snemanja ni bila pripravljena sprejeti pod nobenim pogojem, stranka pa se je seveda pogajala, vljudno, niti odtenka grožnje ni bilo v njenih besedah, toda Manon je vseeno vstala s postelje in se vedno bolj odmikala proti vratom svojega stanovanja, da bi lahko planila skoznja, če bi bilo treba, tedaj je stranka vstala s stola, prav tega stola, in odprla okno in Manon je pomislila, da se bo, če ne bo dobila tega, kar želi, vrgla skozi okno, in kaj bi potem? vpraša Arsinoo ob odprtem oknu.

Ta prisotnost predmetov, predmetnosti, je pomembna, tega se Manon dobro zaveda, vsaka zgodba je izmišljena, tudi če je resnična, dokler je ne pripoveduje nekaj konkretnega, telo, okolje, predmeti. Zgodba, ki jo pripoveduje Arsinoi, ni izmišljena, ampak lahko bi tudi bila, dokler so tu ti predmeti: ko Manon reče »postelja«, je to ta postelja, ki se šopiri s svojimi pavjimi barvami ob njiju, ko reče »okno«, Arsinoa pogleda točno skozi to okno, stegne vrat in pogleda čez polico dol.

Ampak potem ni zares skočil? vpraša Arsinoa, čeprav mora vedeti, da ni. Manon odkima.

V roki je že imela telefon, nadaljuje, in bila je pri vratih, pripravljena, da plane skozi in pokliče Velikega, stranka se je usedla na okensko polico, nonšalantno se je usedla, kot da je to nekaj najbolj normalnega, in še naprej pleteničila in okolišila, češ, seveda ne bo vztrajal pri snemanju, če bi bilo njej zaradi tega neprijetno, nikakor da mu ni v interesu, da bi ji bilo ob njem neprijetno, dobro da razume njene pomisleke in osebne meje, in ampak ali ne bi vseeno še enkrat premislila, zaveda da se, da tega ni v standardnem naboru storitev in da za to ni postavke, ampak če bi lahko vseeno postavil tole kamero na nočno omarico, lahko tudi kam drugam, če se ji zdi, da bi bilo tako boljše, če se ji zdi, da bi ji bilo tako manj neprijetno, lahko tudi tjale na kuhinjski pult, pravi Manon, stranka je govorila in govorila, češ, videa ne bo nikoli videl nihče drug in kamera je čisto majhna in nemoteča, čisto da bo pozabila nanjo, je pravila stranka in zatipala po srajčnem žepu za robcem ter si z njim popivnala obraz, da prisega pri svoji časti in pri grobu svojih mrtvih staršev, sožalje! je vzkliknila Manon z druge strani sobe, pove Arsinoi, ki se na široko reži, take zgodbe potrebuje Manon, s takimi zgodbami pridobiš ljudi, punce, na svojo stran in morda še kdaj kam prideš, kam že mora priti? se vpraša čisto zadaj, v predalu, ki ga najredkeje odpira, saj bi iz njega lahko bruhnila na plano vsa resnica, in kaj bi potem?

Stranka je vlačila iz žepa vedno nove bankovce, nadaljuje, češ da razume, da je to neregularno in neobičajno, ampak da do zdaj na koncu koncev še nobena